

Komise muzejních historiků Asociace muzeí a galerií České republiky ve spolupráci
s Katedrou historie Fakulty přírodovědně-humanitní a pedagogické
Technické univerzity v Liberci
pořádá ve dnech 9. a 10. září 2021
odborný seminář na téma

Aktuální otázky a podoby dokumentace soudobých dějin v českých muzeích

Zváni jsou muzejní historici a další pracovníci muzeí, studenti i všichni zájemci
o problematiku muzejní dokumentační a sbírkotvorné činnosti.

Program

Čtvrtek 9. září 2021

11:00 – 13:00 Exkurze – Severočeské muzeum v Liberci

(komentovaná prohlídka výstavy *Liberec kontra Reichenberg*
a expozice *Liberecké fragmenty*)

13:30 – 14:30 Registrace

14:30 Slavnostní zahájení

14:45 – 15:45 Přednáškový blok I (teoretický úvod)

Napříč kontinentem soudobých dějin

doc. PhDr. Jaroslav Pažout, Ph.D., Technická univerzita v Liberci

Příspěvek tematizuje současné podoby soudobých dějin. Soustředí se na aktuální problémy a úkoly, vychází především z českého prostředí, ale zohledňuje i mezinárodní kontext. Cílem je historikům působícím v muzeích a dalších paměťových institucích přiblížit aktuální otázky, témata a diskuze oboru soudobých dějin. Příspěvek se dále také zaměřuje na možné formy spolupráce akademického světa a vědy s paměťovými institucemi, tematizuje možná vzájemná očekávání

a výzvy (formy a obsahy dokumentace soudobých dějin a současnosti, metodiky, zapojení do výzkumných úkolů apod.).

Dokumentujeme a máme dokumentovat současnost?

Mgr. Pavel Holman, Technické muzeum v Brně

Tématem příspěvku je problematika dokumentace současnosti. Někdy považovaná za samozřejmost, ba povinnost většiny muzeí, jindy zůstávající stranou či na okraji zájmu a zase jindy odmítaná. V každém případě problematika v současných českých muzeích značně problematická. Je problém v teoretickém podchycení oboru, nebo v praktické činnosti muzeí? A proč? Cílem příspěvku je kritická reflexe teoretického uchopení a zejména aktuálních podob dokumentace současnosti v českých muzeích, a to i s ohledem na domácí i zahraniční tradice a vzory.

15:45 – 16:00 Přestávka a občerstvení

16:00 – 16:45 Přednáškový blok II (podněty z praxe)

Podoby dokumentace soudobých dějin (a současnosti) v (jiho)českých muzeích

Mgr. Petr Šťovíček, Husitské muzeum v Táboře

Jaká je skutečná realita dokumentace soudobých dějin v českých muzeích? Pohled do jižních Čech nám k tomu může být příkladem. Oslovili jsme kurátory, ředitele, muzea různého zaměření i různých velikostí, prostudovali zřizovací listiny a strategické a koncepční dokumenty. Mimo jiné jsme se soustředili na příklady dobré praxe a podněty a zkušenosti přenositelné i do dalších míst. Tušíte, jaká jsou naše zjištění? A budeme mít vůbec o čem mluvit?

Využití fotografických sbírek pro soudobé dějiny

PhDr. Markéta Lhotová, Ph.D., Technická univerzita v Liberci

Různé formy fotografických dokladů (pozitivy, negativy, diapozitivy, digitální fotografie) jsou velmi vděčným exponátem při prezentaci soudobých dějin. Tvorba, zpracovávání a využívání sbírek tohoto typu muzeálií se však potýká s řadou

problémů. Příspěvek seznámí se současnými trendy pojmání „fotografií“, např. různé typy vizuálních studií, a s využitím vlastní fotodokumentační tvorby muzea. Bude se zabývat problematikou ochrany a využívání, a to jak z hlediska fyzického (depozitární ochrana, restaurování), tak i právního (otázka autorských práv). Důležitou otázkou soudobého zpracovávání fotografických sbírek je jejich digitalizace, správa digitalizátů a digitální fotografie.

16:45 – 17:00 Přestávka a občerstvení

17:00 – 18:30 Jednání Komise muzejních historiků AMG

Pátek 10. září 2021

9:00 – 10:30 Muzejní workshop I (probíhá zároveň, účastníci se musí předem registrovat)

Když autor píše pro budoucnost. Úskalí zápisů do obecních kronik z pohledů autora, čtenáře a interpreta

Mgr. Michal Kamp, Muzeum Vysočiny Havlíčkův Brod

Kronika představuje klíčový pramen v poznání daného regionu, který oceníme až s postupujícím časem. Komplikace se projevují v samém počátku, kdy autor textů popisuje živou skutečnost očima účastníka. Ne vždy se umí vcítit do role čtenáře-sousedů a ještě hůře interpreta-historika, který k jeho textu usedne za desítky let. Novým úskalím současnosti je omezení se zacházením s osobními údaji. Co tedy historik potřebuje a kronikář by měl a může nabídnout? Odpovědi se pokusí nalézt tato beseda.

Vzpomínky pamětníků a soudobá dokumentace

Mgr. Michal Červenka, Muzeum jižního Plzeňska v Blovicích, p. o.

Jaké jsou možnosti spolupráce s pamětníky při dokumentaci soudobých dějin? Jak vybrat vhodné téma a vést rozhovor? Jak pracovat se získanými daty a jak je uchovávat? To jsou jen některé z otázek, na něž budeme hledat odpovědi. Tématem workshopu je spolupráce muzejních pracovníků s pamětníky zejména v prostředí

malých muzeí s důrazem na rovinu přípravy, realizace a interpretace možných výstupů.

10:30 – 11:00 Přestávka a občerstvení

11:00 – 12:30 Muzejní workshop II (probíhá zároveň, účastníci se musí předem registrovat)

Jak na sbírkotvorný plán pro oblast soudobých dějin?

PhDr. Markéta Lhotová, Ph.D., Technická univerzita v Liberci

Mgr. et Mgr. Kateřina Hrušková, Technická univerzita v Liberci

Workshop se zaměří na přípravu sbírkotvorného plánu oborové části sbírky („podsbírkou“), případně i souboru tematicky zaměřeného na soudobé dějiny v rámci většího sbírkového celku. Pokusíme se připravit jednotlivé části plánu, týkající se teritoriálního a časového vymezení, tematické charakteristiky a skladby (objektového modelu) sbírky. Zvážíme také možné rozšiřování a doplňování sbírky, zdroje pro nové přírůstky včetně otázek finančního zajištění. Součástí sbírkotvorného plánu by pak mělo ještě být zhodnocení dosavadního uložení, opatření na zlepšení stavu sbírky včetně otázek personálního zabezpečení. Výsledkem by mohl být určitý vzorový návrh základních bodů takového sbírkotvorného plánu.

Jak dokumentovat pandemii?

Mgr. Šimon Krýsl, Zdravotnické muzeum Národní lékařské knihovny

Dokumentace pandemie COVID 19 přímo závisí na charakteru a velikosti muzea. Ve Zdravotnickém muzeu NLK – malém a specializovaném – jsme se pokusili spojovat nové akvizice s existujícími sbírkovými předměty, abychom ukázali, jak relativní je „novost“ pandemie let r. 2020-21. Obličejové roušky, restriktivní opatření, účinné a naopak neúčinné léky, technické prostředky, nástroje a přístroje i předměty a dokumenty spojené s očkováním známe odedávna, změnil se jen kontext, tedy globální ekonomika a účinný aparát veřejného zdravotnictví na státní úrovni. Náš přístup ovšem nelze bez dalšího přenést jinam a rádi bychom znali a diskutovali zkušenosti kolegů. Jak dokumentují pandemii muzea výtvarného

umění, technická muzea různého zaměření, muzea orientovaná na konkrétní region či jiné konkrétní téma? Vaše zkušenost a vaše přírůstky nutně ukazují i různé rozměry pandemie COVID 19 a mohou být i inspirací pro nás ostatní, upozornit na to, co nás v průběhu hektického roku nenapadlo.

12:30 – 13:00 Závěrečná diskuze a zakončení semináře

Seminář se uskuteční v prostorách Technické univerzity v Liberci. Přihlašujte se prosím prostřednictvím registračního formuláře <https://forms.gle/...rq8> nejpozději do **6. září 2021**. Účastnický poplatek ve výši 200 Kč bude vybírán na místě při registraci. Proticovidová opatření budeme řešit podle aktuálního stavu a včas je upřesníme. Pro další informace se můžete obracet na PhDr. Markétu Lhotovou, Ph.D. (email: marketa.lhotova@tul.cz).